SYSTEM OCENIANIA Z RELIGII DLA KLASY I LICEUM I TECHNIKUM
WEDŁUG PODRĘCZNIKA „W BLASKU BOŻEJ PRAWDY" NR AZ-41-03/12-KI-1/12
ZGODNEGO Z PROGRAMEM NAUCZANIA NR AZ-4-03/12

Semestr I

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	**dostateczna**	**dobra**	**bardzo dobra**	**celująca**
I. U źródeł wiary	• wymienia wartości ostateczne • określa wartość uczestniczenia w katechezie, jej owoce i nakładane przez nią zobowiązania • podaje definicję religii • wymienia cechy wspólne dla wszystkich religii • wymienia charakterystyczne cechy współczesnych religii • wymienia religie monoteistyczne i politeistyczne • określa chrześcijaństwo jako religię najpełniej wyrażającą miłość Boga • wykazuje różnice między chrześcijaństwem a innymi religiami • definiuje pojęcia: historia zbawienia, objawienie, Boża pedagogia • wyjaśnia, że Bóg objawiał się człowiekowi stopniowo: najpierw w Starym Testamencie, potem, najpełniej, poprzez Jezusa Chrystusa (Nowy Testament) • wskazuje, że objawienia prywatne mogą uwypuklać jakiś aspekt objawienia biblijnego • definiuje pojęcia: objawienie pośrednie i bezpośrednie i podaje ich przykłady • wymienia argumenty św. Tomasza z Akwinu przemawiające za istnieniem Boga	• określa wpływ wiary na postawę człowieka • określa potrzebę religii jako przejaw ludzkiej natury • definiuje pojęcia: „człowiek istotą religijną", „objawienie naturalne", „objawienie nadprzyrodzone" • wyjaśnia, w czym człowiek wyraża się jako istota religijna • podaje, na czym polega fanatyzm i obojętność religijna • wymienia społeczne implikacje wypływające z religii Wschodu (ezoteryzm: amulety, talizmany; astrologia...) • charakteryzuje podstawowe prawdy o buddyzmie, judaizmie (historia zbawienia, diaspora, autentyzm), hinduizmie, islamie, chrześcijaństwie • omawia objawianie się Boga w dziejach ludzkości • wykazuje zależność pełnego objawienia się Boga w Chrystusie od wydarzeń Starego Testamentu (np. przepowiadanie proroków) • wyjaśnia znaczenie Bożego imienia Jahwe • prezentuje główną myśl teologiczną czterech ewangelistów • wyjaśnia wspólnotowy charakter Kościoła • określa rolę, jaką Kościół odgrywa w Polsce i w świecie	• uzasadnia swoje decyzje i wybory w aspekcie wiary • charakteryzuje swoją wiarę • charakteryzuje siebie jako człowieka wierzącego • dokonuje wartościowania dotychczasowych postaw i zachowań w aspekcie wymogów wiary • opisuje przejawy religijności w aspekcie historycznym w różnych społecznościach • uzasadnia, dlaczego człowiek nie wierzący w Boga wierzy zawsze w „coś innego" • omawia różne rodzaje objawień • wskazuje momenty objawienia się Boga we własnym życiu • podaje definicję wiary	• określa własny system wartości • uzasadnia potrzebę hierarchii wartości w życiu człowieka • uzasadnia, że religia jest istotnym czynnikiem duchowego rozwoju człowieka • opisuje przejawy religijności w aspekcie historycznym w różnych społecznościach • charakteryzuje objawienie naturalne i nadprzyrodzone • wykazuje różnice między objawieniem pośrednim a bezpośrednim • potrafi przekonać swoich kolegów o sensowności własnej postawy religijnej	• prezentuje postawę wiary w Boga • wyraża szacunek wobec ludzi manifestujących swoją wiarę • prezentuje postawę krytyczną tak wobec fanatyzmu religijnego, jak i obojętności religijnej

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	**dostateczna**	**dobra**	**bardzo dobra**	**celująca**
I. U źródeł wiary	• określa, że katecheza jest wyjaśnianiem Bożego objawienia • prezentuje charakterystyczne elementy obrazu Jezusa w poszczególnych Ewangeliach • definiuje pojęcia: Chrystus Zbawiciel, Chrystus Odkupiciel, Chrystus Głowa Kościoła • określa Kościół jako wspólnotę ochrzczonych, których Głową jest Chrystus • wymienia najbardziej znane sekty działające w swoim środowisku i w Polsce • określa niebezpieczeństwo płynące z przyłączenia się do sekty	• wie, że Chrystus założył Kościół i nim kieruje • określa Kościół jako mistyczne Ciało Chrystusa • wyjaśnia, że Kościół jest zapoczątkowaniem królestwa Bożego na ziemi • potrafi rozpoznać sposoby werbowania do sekt • wyjaśnia, że określenie „nowe ruchy religijne" odnosi się do grup działających poza Kościołem • charakteryzuje sposoby obrony przed zagrożeniami ze strony sekt • charakteryzuje „grupę ryzyka" osób najbardziej podatnych na wstąpienie do sekty	• charakteryzuje „dowody na istnienie Boga" • potrafi zinterpretować teksty biblijne odsłaniające niewidzialnego Boga • omawia przyczyny różnic w obrazie Jezusa w czterech ewangeliach • charakteryzuje rolę Chrystusa w historii ludzkości • uzasadnia, że Chrystus jest założycielem i Głową Kościoła • potrafi krytycznie odnieść się do różnych form reklamy nowych ruchów religijnych w mediach	• pomaga innym poznawać Boga • charakteryzuje środowiska, w jakich powstały Ewangelie • uzasadnia, że sam jest podmiotem w Kościele • tworzy Kościół i inspiruje innych do tworzenia go we własnym środowisku	• poszukuje własnych argumentów na istnienie Boga

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	**dostateczna**	**dobra**	**bardzo dobra**	**celująca**
II. U źródeł moralności człowieka wierzącego	• definiuje pojęcie „godność osoby" • wymienia rodzaje godności przyrodzonej i nadprzyrodzonej (godność osobowa i osobowościowa) • wymienia wartości ogólnoludzkie, które zogniskowane są wokół godności (prawda, dobro, sprawiedliwość, wolność, odpowiedzialność...) • pamięta, że człowiek jest istotą rozumną, obrazem mądrości Boga • definiuje pojęcia: wolność, odpowiedzialność, samowola	• wymienia zadania wypływające z godności człowieka • rozumie, że godność człowieka ma podstawę w Bogu (wymienia źródła godności człowieka) • wyjaśnia, że wolność zakłada wolny wybór między dobrem i złem • wymienia skutki wolności nieodpowiedzialnej (samowoli) • rozumie negatywny wpływ samowoli na moralność człowieka	• potrafi uzasadnić, dlaczego każdy człowiek ma prawo do poszanowania jego godności • wyjaśnia, że godność stanowi źródło wartości • uzasadnia, dlaczego każdy człowiek ma prawo do wolności • potrafi zinterpretować naukę zawartą w wersecie Ga 5,1	• wykazuje związek między godnością a urzeczywistnianiem wartości: prawdy, dobra, sprawiedliwości, wolności i odpowiedzialności • formułuje krytykę postaw samowolnych	• określa, jakimi działaniami inspiruje rówieśników do poszanowania godności własnej i drugiego człowieka • zgłębia samodzielnie naukę o moralności chrześcijańskiej

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	**dostateczna**	**dobra**	**bardzo dobra**	**celująca**
II. U źródeł moralności człowieka wierzącego	• określa wolność jako wartość ogólnoludzką i dar Boży • definiuje pojęcia: moralność, intencja (zła lub dobra) • wymieni źródła moralności (KKK 1750) • wyjaśnia, że cel nie uświęca środków • wymienia czyny bezwzględnie niedozwolone ze względu na ich przedmiot (bluźnierstwo, krzywoprzysięstwo, zabójstwo, cudzołóstwo) • definiuje pojęcia: uczucia, emocje • wymienia podstawowe uczucia i je definiuje (miłość i nienawiść, pragnienie i obawa, radość, smutek i gniew) • definiuje pojęcia: sumienie jako głos Boga, sumienie osobiste, sumienie narodu • rozumie konieczność formacji sumienia • wymienia czynniki kształtujące oraz deformujące sumienie • definiuje pojęcia: norma moralna, zasada moralna, prawo naturalne, prawo stanowione (kościelne, państwowe) • wymienia normy i zasady moralne	• wskazuje różnice między wolnością a samowolą • omawia źródła moralności • uzasadnia, dlaczego niedopuszczalne jest czynienie zła, aby wyprowadzić z niego dobro (zasada „cel uświęca środki”) • wyjaśnia, że uczucia zapewniają więź między życiem zmysłowym a duchowym • wyjaśnia, że człowiek powinien dokonywać wyboru zgodnie ze swoim sumieniem, bez konfliktu z rozumem i prawem Bożym • wyjaśnia pojęcie „sąd moralny” • potrafi dokonać rozróżnienia między sumieniem uformowanym prawidłowo i nieprawidłowo • wskazuje konieczność przestrzegania norm i zasad moralnych • podaje przykłady sytuacji trudnych w aspekcie moralnym • wymienia zasady postępowania w trudnych sytuacjach	• uzasadnia, dlaczego urzeczywistnianie dobra czyni człowieka wolnym • uzasadnia, że wolność bez odpowiedzialności prowadzi do aktów samowoli • wyjaśnia kryteria czynu moralnego (przedmiot, cel, okoliczności) • uzasadnia, dlaczego uczuciami powinien kierować rozum • potrafi odróżnić sąd sumienia od innych aktów świadomości • uzasadnia, że sumienie jest dyspozycją zadaną, wymagającą formacji • wyjaśnia, na czym polega osąd sumienia • wykazuje zależność między oceną sumienia a wolnością • potrafi dokonywać oceny moralnej czynów • uzasadnia potrzebę stosowania norm i zasad moralnych w ludzkim życiu	• wyjaśnia, dlaczego nie możemy określać uczuć jako dobre i złe oraz, że „wzniosłe uczucia nie decydują ani o moralności, ani o świętości” • wykazuje związek dobrze ukształtowanego sumienia z postępowaniem według norm i zasad moralnych • dokonuje wartościowania rozwiązań trudnych problemów w aspekcie moralnym • wskazuje rozwiązania trudnych problemów zgodnie z zasadami i prawidłowo ukształtowanym sumieniem	• wspomaga innych w dokonywaniu słusznych wyborów

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	**dostateczna**	**dobra**	**bardzo dobra**	**celująca**
III. Drogowskazy wiary	• wymienia przejawy Bożej miłości • wymienia wiarę jako jedną z cnót boskich • wymieni najważniejsze wykroczenia przeciw pierwszemu przykazaniu • definiuje pojęcie nadziei • wymienia grzechy przeciw nadziei • wymienia sposoby odpowiedzi na miłość Bożą • wymienia grzechy przeciw Bożej miłości • definiuje pojęcia: cnoty ludzkie i cnoty kardynalne • wymienia cnoty kardynalne • wskazuje przykłady ludzi, którzy zmienili swe życie na lepsze • wymienia, co pomaga, a co przeszkadza w doskonaleniu siebie	• określa wiarę jako odpowiedź na miłość Boga • wskazuje, że źródłem wszelkich wypaczeń moralnych jest nieuznawanie Boga • wyjaśnia, na czym polega szczęście ludzi, „którzy uwierzyli” (J 20,29) • ukazuje potrzebę kierowania się w życiu nadzieją • określa istotę miłości Boga do człowieka i człowieka do Boga • określa istotę cnót kardynalnych • wymienia motywacje do pracy nad sobą • wskazuje potrzebę pracy nad sobą	• uzasadnia konieczność posłuszeństwa Bogu • uzasadnia, dlaczego wiara jest odpowiedzią na miłość Boga • potrafi odróżnić wiarę od bałwochwalstwa i dewocji • wyjaśnia, na czym polega zaufanie Bogu • charakteryzuje grzechy przeciwko nadziei • uzasadnia, że źródłem ludzkiego szczęścia jest odpowiadać miłością na miłość Boga • wyjaśnia fragmenty biblijne: Łk 1,26-45; Łk 7,36-50; Łk 10,38-42; Łk 19,1-10; J 21,15-19; 2 Kor 11,23-33.12,10 • charakteryzuje cztery cnoty kardynalne • uzasadnia potrzebę przemiany, dążenia do doskonałości	• dokonuje krytycznej oceny zachowań niezgodnych z wiarą • uzasadnia, że zarówno rozpacz, jak i zuchwała ufność sprzeciwiają się cnocie nadziei • opisuje doświadczanie miłości Bożej we własnym życiu • określa swój sposób wyrażania miłości do Boga • wyjaśnia, na czym polega rola cnót kardynalnych w życiu człowieka • uzasadnia, że cnoty kardynalne pełnią bardzo ważną rolę w ludzkim życiu • określa własne słabe strony i ich wpływ na sposób postępowania • podaje przykłady właściwego reagowania na spotykające go zło	• podaje przykłady sytuacji, w których daje świadectwo wiary w Boga • referuje, w jaki sposób w jedności ze wspólnotą Kościoła pogłębia swoją wiarę • krytycznie odnosi się do zachowań sprzecznych z wiarą w Boga • budzi nadzieję u innych w sytuacji trudnych doświadczeń

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	**dostateczna**	**dobra**	**bardzo dobra**	**celująca**
VI. Urzeczywistnianie wiary w życiu i w liturgii Kościoła (t. 48-50)	• wymienia nazwy okresów roku liturgicznego • podaje święta streszczające ważniejsze fakty z historii zbawienia • wskazuje teksty biblijne wspominające czas oczekiwania na przyjście Chrystusa i zachęcające do niego • wymienia regionalne tradycje co do obchodu świąt Bożego Narodzenia	• wyjaśnia, że rok liturgiczny streszcza całą historię zbawienia • omawia oczekującą postawę Maryi • określa istotę Adwentu • wymienia kilka sposobów obecności Pana Jezusa w życiu chrześcijan • określa istotę świąt Bożego Narodzenia • wskazuje w Biblii i utworach literackich teksty mówiące o Bożym Narodzeniu	• omawia historię zbawienia i jej streszczenie w poszczególnych okresach roku liturgicznego • potrafi posługiwać się kalendarzem liturgicznym • podaje przykłady praktykowania tradycji i zwyczajów związanych z rokiem liturgicznym • wyjaśnia, co to znaczy, że Chrystus przyszedł, przychodzi i przyjdzie • omawia teksty biblijne, które mówią o Jego powtórnym przyjściu	• potrafi korzystać z plansz ze schematem budowy roku liturgicznego • wykazuje związek treści wybranych świąt z wydarzeniami z historii zbawienia • potrafi opracować adwentowy plan przygotowania na spotkanie z Chrystusem i konsekwentnie go realizować • interpretuje teksty biblijne i literackie o Bożym Narodzeniu	• czynnie uczestniczy w przygotowaniu spotkania wigilijnego w klasie i w szkole • włącza się w przygotowanie inscenizacji bożonarodzeniowej

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	**dostateczna**	**dobra**	**bardzo dobra**	**celująca**
IV. Problemy moralności chrześcijańskiej	• definiuje pojęcie grzechu • stwierdza, że grzech oddala od Boga i ludzi • wymienia formy służenia jedynemu Bogu • wymienia wykroczenia przeciw pierwszemu przykazaniu (zabobon, bałwochwalstwo, magia, sekty; bezbożność, ateizm, agnostycyzm) • podaje treść drugiego przykazania • pamięta trzecie przykazanie i określa jego istotę • wymienia formy świętowania niedzieli • podaje argumenty za świętowaniem dnia Pańskiego • podaje treść czwartego przykazania • definiuje pojęcie „rodziny" i „rodziny chrześcijańskiej" • wymienia obowiązki rodziców względem dzieci i dzieci względem rodziców oraz rodziny wobec społeczeństwa • wymienia zagrożenia niszczące współczesną rodzinę (wolne związki, przemoc, związki homoseksualne, molestowanie seksualne i przemoc psychiczna, klonowanie, adopcja dzieci przez pary homoseksualne) • podaje treść piątego przykazania • pamięta tekst Rdz 4,10-11 • stwierdza, że każdy człowiek ma prawo do życia i jego obrony • wymienia wykroczenia przeciw życiu (zabójstwo zamierzone i niezamierzone; samobójstwo, eutanazja, przerywanie ciąży, narkomania) • wymienia wykroczenia przeciw zdrowiu	• określa istotę grzechu pierworodnego i grzechów uczynkowych • wyjaśnia, że grzech jest zerwaniem przymierza z Bogiem i ludźmi, i że w Chrystusie odnawiamy to przymierze (Rz 6,20) • wymienia siedem grzechów głównych • podaje zagrożenia płynące z New Age • wymienia zagrożenia przynoszone przez ateizm praktyczny • wyjaśnia, że wiara w Boga ma ścisły związek z ludzkim szczęściem • wymienia grzechy przeciw drugiemu przykazaniu • potrafi uzasadnić, że imię Boże jest święte • opisuje tradycje świętowania niedzieli • wyjaśnia, dlaczego niedzielna Eucharystia stanowi centrum życia Kościoła • uzasadnia konieczność szacunku wobec rodziców • wskazuje, że najlepszym zabezpieczeniem rodziny jest małżeństwo sakramentalne • uzasadnia obowiązek poszanowania życia i zdrowia własnego i innych • uzasadnia, że życie jest wielką wartością • uzasadnia konieczność obrony życia i zdrowia	• wskazuje, jak odróżnić grzech śmiertelny od grzechu powszedniego • uzasadnia, że człowiek powinien wierzyć w jedynego Boga • charakteryzuje grzechy przeciw wierze • potrafi uzasadnić, że wykroczenia przeciwko pierwszemu przykazaniu niszczą wiarę człowieka • uzasadnia, dlaczego imię Boga jest święte • charakteryzuje grzechy przeciw drugiemu przykazaniu • uzasadnia wartość chrześcijańskiego imienia • z dezaprobatą odnosi się do nadużyć imienia Bożego • uzasadnia, dlaczego niedziela jest dla chrześcijan dniem świętym • uzasadnia wartość życia rodzinnego • opisuje cechy charakteru, o które powinien troszczyć się przyszły rodzic • opisuje właściwy model rodziny • opisuje sytuacje, w których warto oddać życie, i sytuacje, kiedy lepiej jest je zachować • podaje argumenty za obroną zagrożonego życia • charakteryzuje wykroczenia przeciw życiu i zdrowiu osoby	• uzasadnia, dlaczego grzech oddala nas od Boga • opisuje formy oddawania czci jedynemu Bogu indywidualnie i we wspólnocie Kościoła • wyjaśnia związek między szabatem a niedzielą • potrafi zaplanować swoje osobiste świętowanie dnia Pańskiego • charakteryzuje obowiązki wobec społeczeństwa i wobec rządzących • potrafi umiejscowić wypełnianie obowiązków względem rodziny w perspektywie królestwa Bożego • potrafi odróżnić prawdy o rodzinie podawane przez Kościół od prawd proponowanych przez współczesne nurty „wyzwolone" • podaje argumenty swoim kolegom i koleżankom przeciw budowaniu rodziny bez zasad • potrafi zestawić wartość życia z innymi wartościami • prezentuje naukę Kościoła nt. transplantacji • wyjaśnia, na czym polega odpowiedzialność za życie i zdrowie innych (m.in. świadome zarażanie, problem nękania psychicznego i fizycznego) • charakteryzuje wartość badań naukowych w tej dziedzinie i zagrożenia z ich strony • podaje przykłady sprzeciwu wobec zachowań zagrażających zdrowiu i życiu • określa, jakie podejmuje działania na rzecz poszanowania osoby ludzkiej i trwałego pokoju	• potrafi dostrzec wartość i zagrożenia ze strony badań naukowych dla życia, zdrowia i godności • potrafi scharakteryzować działania propagujące czystość i ochronę ludzkiej płciowości

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	**dostateczna**	**dobra**	**bardzo dobra**	**celująca**
IV. Problemy moralności chrześcijańskiej	• określa istotę ludzkiej płciowości w ujęciu chrześcijańskim • wyjaśnia, że czystość jest darem prowadzącym do Boga • wymienia media, których działanie skierowane jest ku niszczeniu czystości (chat erotyczny, prasa pornograficzna, filmy i programy telewizyjne...) • podaje treść szóstego przykazania • wymienia zagrożenia przeciw czystości • wymieni osoby i czynniki pomagające zachować czystość • podaje treść dziewiątego przykazania • podaje treść siódmego przykazania i rozumie jego istotę • wymienia skutki grzechów z zakresu siódmego przykazania • definiuje pojęcie prawdy • podaje treść ósmego przykazania • podaje przykłady męczeństwa za prawdę • wskazuje grzechy, których nośnikiem są środki masowego przekazu • podaje definicję zazdrości i chciwości • wskazuje teksty biblijne o „ubóstwie serca” (Łk 14,33; Mt 5,3) • wymienia grzechy główne • wymienia grzechy cudze • wymienia grzechy przeciw Duchowi Świętemu	• podaje treść błogosławieństwa dotyczącego czystego serca • wymienia różne formy czystości • wymienia zagrożenia dla ludzkiej płciowości wypływające z działania mediów • wyjaśnia, że czystość domaga się panowania nad sobą • omawia przykłady korzyści płynących z zachowania czystości • wskazuje teksty biblijne dotyczące pożądliwości cielesnej • wymienia czynniki wspomagające zachowanie czystości serca • omawia potrzebę wstydliwości • wyjaśnia, że wszelkie formy kradzieży krzywdzą i naruszają godność tak złodzieja, jak okradanego • uzasadnia, że każdy człowiek ma prawo do własności • wskazuje teksty biblijne mówiące o prawdzie • uzasadnia, że prawda jest podstawową wartością • wymienia warunki ujawniania prawdy i dochowywania tajemnicy • uzasadnia, że kłamstwo jest najbardziej bezpośrednim wykroczeniem przeciw prawdzie • wymienia indywidualne i społeczne skutki grzechów głównych • wyjaśnia istotę grzechów cudzych • podaje przykłady rozprzestrzeniania się grzechów cudzych w swoim środowisku • charakteryzuje grzechy przeciw Duchowi Świętemu	• wyjaśnia, że zachowanie czystości jest czynnikiem pozwalającym zachować integralność osoby • uzasadnia wartość czystości przedmałżeńskiej • podaje, na czym polega dramat transseksualizmu • omawia zagrożenia wymierzone w czystość • uzasadnia potrzebę zachowania intymności małżeńskiej • uzasadnia potrzebę czystości serca w życiu małżeńskim • podaje przykłady poszanowania intymności drugiej osoby • uzasadnia, że nieprzestrzeganie siódmego przykazania wywołuje skutki indywidualne i społeczne • wyjaśnia, na czym polega naprawienie zła wywołanego kradzieżą • uzasadnia potrzebę życia w prawdzie • interpretuje „złotą zasadę”, która określa prawo do prawdy w konkretnych życiowych sytuacjach • podaje przykłady służby innym posiadanymi dobrami • omawia materię grzechów głównych i wyjaśnia, że są one źródłem wszystkich pozostałych • uzasadnia, że grzechy cudze są współudziałem w złu drugiego człowieka • uzasadnia, dlaczego grzechy przeciw Duchowi Świętemu nie mogą być odpuszczone	• interpretuje ewangeliczne błogosławieństwo o czystości serca • uzasadnia, dlaczego Kościół staje w obronie prawidłowo rozumianej płciowości • charakteryzuje działania propagujące czystość i ochronę ludzkiej płciowości • uzasadnia, dlaczego czystość jest darem uszczęśliwiającym ludzi i uwielbieniem Boga • potrafi wykazać związek między czystością a cnotą umiarkowania • wyjaśnia, na czym polega walka z pożądliwością cielesną • wykazuje związek między panowaniem nad bogactwami materialnymi a szacunkiem dla wymagań moralnych • charakteryzuje chrześcijan jako naśladowców Chrystusa-Prawdy • uzasadnia, że życie w prawdzie jest prawdziwą wolnością • krytycznie ocenia treść informacji podawanych w środkach masowego przekazu w aspekcie ósmego przykazania • uzasadnia, że właściwy stosunek do posiadanych dóbr jest drogą do prawdziwego szczęścia • opisuje skutki grzechów głównych w rozwoju osobowym człowieka i w życiu społecznym • uzasadnia, że grzech cudzy jest nośnikiem zła społecznego	

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	**dostateczna**	**dobra**	**bardzo dobra**	**celująca**
V. Dary łaski siłą wiary i moralności	• wskazuje, kto, w jaki sposób, kiedy i gdzie celebruje liturgię • wymienia znaki i symbole liturgiczne • wymienia najważniejsze wydarzenia roku liturgicznego • wymienia siedem sakramentów • wyodrębnia spośród nich sakramenty wtajemniczenia • podaje, kto i w jaki sposób udziela sakramentów wtajemniczenia • wymienia sakramenty uzdrowienia • wymienia sakramenty w służbie komunii • wymienia główne etapy życia świętych Piotra i Pawła • przytacza odpowiedź Maryi na zwiastowanie anielskie (Łk 1,38) i na słowa św. Elżbiety (Łk 1,45) • wymienia elementy liturgii słowa • wymienia podstawowe funkcje liturgiczne • wymienia elementy liturgii eucharystycznej • podaje używane określenia Eucharystii • wymienia owoce Komunii św.	• określa istotę liturgii • omawia słowa i gesty stosowane w liturgii • określa istotę sakramentów wtajemniczenia i wymienia ich owoce • podaje, kto może być chrzestnym lub świadkiem bierzmowania • podaje formę i treść sakramentów w służbie wspólnoty Kościoła • podaje, kto i w jaki sposób sprawuje te sakramenty • podaje przykłady powołań opisanych w Biblii • pamięta treść perykopy Łk 6,1-11 • wyjaśnia istotę liturgii słowa • podaje nazwę ksiąg liturgicznych • wyjaśnia, że Chrystus mocą swojego słowa przemienia ludzkie serce • omawia istotę Ofiary Chrystusa i naszego w niej udziału • wymieni warunki przystąpienia do Komunii św.	• wyróżnia udział Boga i człowieka w liturgii • charakteryzuje znaki i symbole liturgiczne • opisuje, na czym polega przygotowanie do przyjęcia poszczególnych sakramentów • podaje formę i treść sakramentów uzdrowienia • podaje, kto i w jaki sposób sprawuje sakramenty uzdrowienia • charakteryzuje skutki sakramentów uzdrowienia • wyjaśnia nazwę sakramentu święceń • omawia skutki sakramentu małżeństwa • omawia istotne elementy powołania • potrafi określić swoje miejsce w liturgii • wyjaśnia, że Komunia św. jest zadatkiem przyszłej chwały	• uzasadnia, że dzieło Chrystusa w liturgii ma charakter sakramentalny • uzasadnia, że Chrystus poprzez sakramenty wtajemniczenia tworzy wspólnotę • uzasadnia, że sakramenty uzdrowienia budują jedność w Kościele • potrafi umiejscowić małżeństwo w perspektywie królestwa Bożego • przeprowadza analizę perykopy biblijnej Łk 6,1-11 • charakteryzuje sylwetki duchowe oraz misję apostołów Piotra i Pawła • opisuje poszczególne elementy liturgii słowa i wykonywane funkcje • potrafi wyszukać analizowane teksty biblijne i dokumenty Kościoła oraz wyjaśnić ich treść • opisuje poszczególne części liturgii eucharystycznej • podaje, jak wyrazić wdzięczność za dar Ofiary Chrystusa • charakteryzuje owoce Komunii św. • uzasadnia potrzebę częstej Komunii św.	• daje świadectwo pełnego i zaangażowanego udziału w liturgii • potrafi przygotować liturgię słowa (czytania, modlitwa wiernych...) • czynnie angażuje się w przygotowanie liturgii słowa • podaje sposoby angażowania się na rzecz ubogich i określa własne działania w tym względzie

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	**dostateczna**	**dobra**	**bardzo dobra**	**celująca**
VI. Urzeczywistnianie wiary w życiu i w liturgii Kościoła (t. 45-47. 51-53)	• definiuje pojęcia: piękno, sztuka sakralna • definiuje pojęcie „wartość” • wymienia podstawowe wartości (prawda, dobro, piękno) • definiuje pojęcie „wzór osobowy godny naśladowania” • wymienia, kto jest dla niego wzorem osobowym	• wskaże teksty biblijne ukazujące piękno stworzenia • wskazuje dzieła sztuki sakralnej w najbliższym otoczeniu • wymienia wybrane systemy etyczne • podaje cechy prawdziwego wzoru osobowego, który warto naśladować • opisuje godny naśladowania wzór osobowy	• określa, czym jest dzieło sztuki sakralnej • potrafi odróżnić sztukę od kiczu • wyjaśnia znaczenie sztuki sakralnej w życiu jednostek i społeczeństw • uzasadnia, dlaczego dzieła sztuki sakralnej domagają się szacunku • uzasadnia, dlaczego należy budować własną hierarchię wartości, u podstaw której znajdują się piękno, prawda, dobro • potrafi w szerokim wachlarzu wartości właściwie umiejscowić te ostateczne • podaje, jak odróżnić wartości prawdziwe od pseudowartości • opisuje sytuację, kiedy sam był wzorem dla innych, przychodząc im z pomocą	• uzasadnia, że sztuka sakralna jest nośnikiem wartości religijnych, wyrazem prawdy i piękna • uzasadnia, że obowiązkiem każdego człowieka jest urzeczywistnianie podstawowych wartości w rozwoju osobowym jednostek i w życiu społecznym • ocenia rozumienie godności człowieka w różnych systemach etycznych • wyjaśnia, na czym polega rola wzorów osobowych w rozwoju człowieka oraz mniejszych i większych społeczności	• wykonuje praca plastyczne na rzecz salki katechetycznej i szkoły • prezentuje klasie utwory muzyki sakralnej • przygotowuje gazetkę nt. Sztuka sakralna
	• określa istotę Wielkiego Postu • określa istotę Triduum Paschalnego • wyjaśnia, że Wielkanoc jest największym świętem chrześcijan • wymienia miejsca szczególnego kultu Bożego Miłosierdzia	• wymienia motywy nawracania się • wymienia najważniejsze wydarzenia związane z męką, śmiercią i zmartwychwstaniem Chrystusa • wskazuje przejawy Bożego miłosierdzia w Starym i Nowym Testamencie • określa, kiedy obchodzimy święto Bożego Miłosierdzia	• wskazuje teksty biblijne wzywające do pokuty i nawrócenia oraz zawierające obietnice Bożej łaski • uzasadnia potrzebę nieustannego nawracania się • opisuje wydarzenia paschalne • charakteryzuje proces objawienia Bożego Miłosierdzia w Piśmie Świętym	• przyporządkowuje wydarzenia z życia Chrystusa do liturgii trzech dni paschalnych • potrafi uzasadnić potrzebę świętowania • wyraża graficznie lub literacko istotę Triduum Paschalnego • charakteryzuje misję św. Faustyny Kowalskiej i rolę św. Jana Pawła II w szerzeniu kultu Miłosierdzia Bożego	• przygotowuje scenariusz rekolekcji wielkopostnych w szkole (w parafii) i czynnie w nich uczestniczy • czynnie włącza się w przygotowanie „Bożego grobu”

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	**dostateczna**	**dobra**	**bardzo dobra**	**celująca**
VII. Drogi do życia z Chrystusem (tematy historyczne)	• definiuje pojęcia: semityzm, antysemityzm, synagoga • wymienia wartości judaizmu (Stary Testament ze szczególnym uwzględnieniem Tory, Talmud, Midrasz) • podaje czas kształtowania się religii islamu • rozróżnia istotne elementy islamu (zachowanie, styl bycia wyznawców) • wymienia nazwy największych zgromadzeń zakonnych i ich największe osobowości • wie, że szkolnictwo i piśmiennictwo wprowadzili zakonnicy • wymienia zabytki piśmiennictwa polskiego • określa celowość chrztu Polski w wymiarze duchowym, politycznym i kulturowym • wymienia pierwsze biskupstwa i pierwszych biskupów polskich • definiuje pojęcia: oświecenie, rozum, • wymienia nazwiska wybitnych postaci oświecenia (Krasicki, Staszic, Kołłątaj, Konarski, Poniatowski) • definiuje pojęcia: wolność, polskość • wyjaśnia, czym była Konfederacja Barska, Powstanie Kościuszkowskie, „dzieci Wrześni” • wymienia przyczyny utraty wolności przez Polskę	• wie, że chrześcijaństwo ma swój początek w judaizmie • wyjaśnia, jakie znaczenie dla obrony chrześcijaństwa miały bitwa pod Legnicą i bitwa pod Wiedniem • rozróżnia etapy w dziejach formowania się życia zakonnego (eremici, cenobici, mnisi, zakonnicy) • wymienia działania podejmowane przez różne zakony na przestrzeni dziejów (działalność charytatywna, społeczna, polityczna) • wymienia nazwy zakonów zasłużonych dla kultury (benedyktyni, pijarzy, jezuici) • wymienia dzieła kultury będące zasługą zgromadzeń zakonnych • określa współczesne działania zakonów w tworzeniu kultury (szkolnictwo, duszpasterstwa…) • wymienia zasługi Kościoła w dziedzinie oświaty i opieki społecznej • wymienia wspólne elementy życia religijno-państwowego • wskazuje, że Kościół epoki oświecenia stał się mecenasem kultury oraz pionierem poczynań społeczno-gospodarczych i wolnościowo-demokratycznych • określa rolę Kościoła w obronie polskości podczas zaborów • wyjaśnia, na czym polegała rusyfikacja i germanizacja	• określa, czym jest Stary Testament dla katolików • wymienia wartości islamu i rozumie jego istotę • określa, na czym polega zagrożenie dla kultury europejskiej i chrześcijaństwa ze strony islamu • wymienia nazwy wspólnot zakonnych działających w jego środowisku • uzasadnia potrzebę istnienia wspólnot zakonnych • opisuje wkład zakonów w kulturę europejską i polską • wyjaśnia, jak powstawały struktury administracyjne Kościoła i państwa polskiego • opisuje zasługi Kościoła w dziedzinie oświaty i opieki (szpitale zakonne, ochronki) • uzasadnia postawę szacunku dla chrześcijaństwa w Polsce • opisuje, jak pielęgnuje dziedzictwo chrześcijaństwa • charakteryzuje epokę oświecenia • określa rolę Kościoła w tamtej epoce • charakteryzuje postawę patriotyzmu (Polak-katolik) • charakteryzuje przeszkody w zachowaniu polskości we współczesnych warunkach politycznych	• wyjaśnia relację chrześcijan do narodu wybranego • charakteryzuje cechy wspólne judaizmu i chrześcijaństwa • dokonuje wartościowania dotyczącego postaw i zachowań w religii muzułmańskiej i chrześcijaństwie • uzasadnia, dlaczego należy bronić wartości chrześcijańskich • podaje przykłady zagrożeń płynących ze strony ruchów islamskich • uzasadnia, że powstanie określonego zakonu było odpowiedzią na potrzeby epoki • charakteryzuje istotne cechy reguł zakonnych • podaje przykłady zasług zakonów w dziedzinie szkolnictwa (szkółki parafialne, uniwersytety) • wskazuje ich zasługi w zakresie sztuki i muzyki sakralnej • charakteryzuje wspólne elementy życia religijno-państwowego • charakteryzuje historyczny kontekst spotkań lednickich • charakteryzuje współczesne nurty myślowe związane z negacją prawdy zauważając ich antychrześcijańskie nastawienie • uzasadnia prawdę, że miłość Ojczyzny jest jednym z przejawów realizacji przykazania miłości • podaje przykłady odpowiedzialnych wyborów dla zachowania polskości i wolności (dbałość o język, tradycję, wiarę, rodzinę)	• przygotowuje i prezentuje klasie referat na temat wybranej religii • rozróżnia pozytywy, ale i zagrożenia ze strony postępującej globalizacji • wskazuje, jak angażuje się w życie regionu jako „małej ojczyzny”